

OL for

I starten var De Olympiske Lege kun for mænd, men som årene gik, fik kvinderne også lov at være med. Der blev dog sat begrænsninger for dem, da man ikke mente, de kunne holde til alle disciplinerne.

Jørn Hansen, Professor på Institut for Idræt og Biomekanik, fortæller:

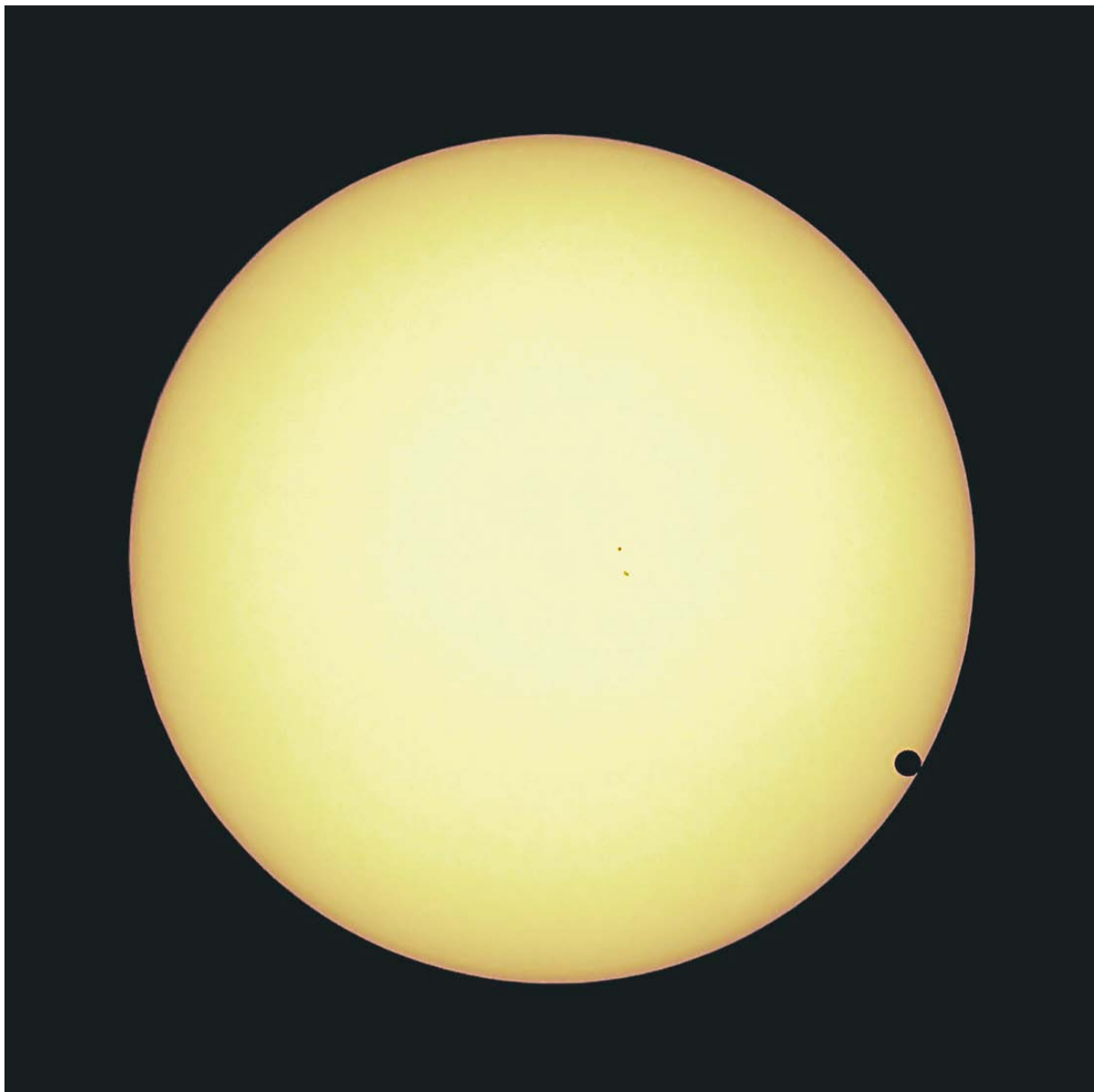
- Fra begyndelsen var det jo ikke kvinderne, der var i centrum for OL. Ud over Pierre de Coubertins (grundlæggeren af de moderne olympiske lege, red.) idé om, at OL egentlig blot burde være for mænd, var der historisk de generelle opfattelser af forskellen på kvinder som det svage køn og mænd som det stærke.

- Derfor var der en tendens til, at kvinder bedst passede til de mere æstetiske sportsdiscipliner og ikke til decideret udholdenhedssport - langdistanceløb for kvinder kom først sent på programmet.

For eksempel kunne den femdobbelte Danmarks- og verdensmester i moderne femkamp, Eva Fjellerup, ikke deltage ved OL i 1996 i sin favoritdisciplin, da moderne femkamp for kvinder ikke var på det olympiske program. I stedet stillede hun op i fægtning.

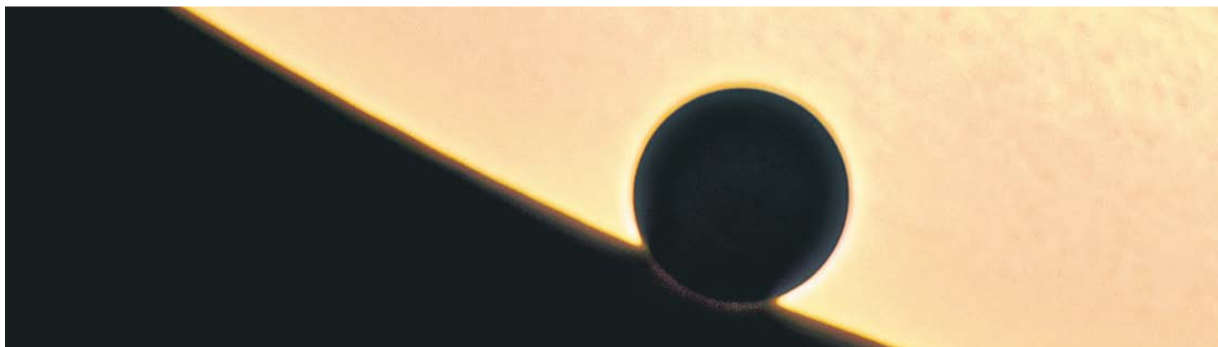
Siden har kvindelige idrætsudøvere fået tilføjet flere og flere discipliner på OL-programmet. Senest har de til sommerens OL i London for første gang nogensinde fået lov at bokse.

Efter baseball blev stemt ud af det olympiske program efter OL i Beijing i 2008, er der ingen discipliner tilbage kun for mænd - og sådan vil det også

En solformørkelse, men en meget lille én - Venus dækker blot 0,1 procent af solskiven.

Foto: Jesper Groenne

Sidste Venus-passage i vort århundrede

FAKTA

VENUSPASSAGEN

■ Oplev fænomenet. Åbent hus hos NAFA, Nordjysk Astronomisk Forening for Amatører, Urania Observatoriet

■ Borgmester Jørgensensvej 13, Aalborg (www.nafa.dk)

■ Formand for NAFA, Jørgen Christensen og NAFA's team vil være til stede onsdag 6. juni kl. 4.00-8.00.

■ Venuspassagen er i gang, når solen står op og slutter kl. 6.40.

■ Næste Venuspassage kommer om 105 år.

Af Per Rieffestahl, NAFA
redaktion@nordjyske.dk

I slutningen af maj kastede Solen gavmildt sine livgivende og intense stråler ned til os, mens vor nærmeste planet Venus hastigt nærmede sig såvel Jorden som vor fælles moderstjerne.

Vi kunne stadig se den i vest på aftenhimlen efter solnedgang.

Nu er det slut!

På onsdag, 6. juni, vil Venus i løbet af seks-syv timer bevæge sig over Solen og give anledning til betydelig aktivitet rundt omkring i verden.

Man kunne godt kalde det en solformørkelse – men i så fald en mindre én af slagsen, Venus dækker kun 0,1 procent af hele solskiven.

Den vil altså ses som en lille sort plet og fylde ca. 1 bueminut mod Solens ca. 30 bueminutter.

Den skal selvfølgelig betragtes gennem et sikkert solfilter, nøjagtig som man gør under en rigtig solfor-

mørkelse.

Hvis du kan se en prik med diameteren 2 mm på et stykke hvidt papir i syv meters afstand med dit blotte øje, kan du også se Venus på Solen - gennem et professionelt filter, solbriller duer ikke!

I Danmark kan vi kun se den sidste del af planetens vandring på morgensolen. Derfor drager en lille flok entusiastiske amatørastrofysikere fra NAFA til Tromsø højt oppe i Norge for der at se hele passagen.

Der vil dog være åbent på Urania Observatoriet i Golfparken i Aalborg fra tidlig morgen klokken 4:30 omkring solopgang, hvor medlemmer fra NAFA vil fortælle om begivenheden – og hvor man forhåbentlig også vil kunne se sidste del af passagen på den lave morgensol.

Den varer indtil klokken ca. 7:00. I Norge starter passagen lige efter midnat og slutter om morgenen.

Nordmændene er så privilegerede, at de har midnatssol. Derfor kan vi tage tider på både Venus' ind- og ud-

gang på Solen og derved bidrage til afstandsbestemmelser i solsystemet.

Sidste gang var i 2004, hvor vi var heldige her i Danmark. På Urania Observatoriet - og på vort lille observatorium ude i Vildmosen - fik vi dengang set næsten hele forløbet og fik oplysninger nok til, at kloge hoveder i Belgien kunne regne afstanden til Solen ud for os.

Den kendte vi jo i forvejen, men det gjorde man ikke i gamle dage. Venus-passager har i vor tid først og fremmest historisk interesse.

Efter passagen ser du Venus som morgenstjerne i øst, og du må så vente til december 2117 for at se den på Solen igen.

Hvis ikke du oplevede passagen i 2004, så er det nu, du skal ud.

NB NB

God fornøjelse med denne "last chance for a lifetime event."

Du vil kunne læse mere om Venuspassagen set fra Tromsø og Aalborg senere på måneden."

FAKTA

HVEM VAR PIERRE DE COUBERTIN?

■ Pierre de Coubertin blev født i 1863 i en fransk adelsfamilie.

■ Coubertin interesserede sig meget for historie og for opdragelse af unge. Han blev inspireret af det idrætsliv, han mødte på de engelske kostskoler, hvor sporten var en del af hverdagen.

■ Det gav ham idéen til, at sporten kunne bruges i opdragelsen af de unge. Han mente, at man gennem sporten kunne lære egenskaber som mod, tillid og beslutsomhed.

■ I 1894 kom Coubertin derfor med idéen om at genoptage De Olympiske Lege, som man kendte dem fra antikken. Den internationale olympiske komité (IOC) blev dannet, og i 1896 afholdt man de første moderne olympiske lege i Athen i Grækenland, hvor de antikke lege havde fundet sted.

■ Formålet med IOC blev skrevet ned i det olympiske charter. Det kaldes også for den olympiske grundlov. Det er en beskrivelse af, hvad den olympiske bevægelse står for og af, hvordan IOC skal arrangere de olympiske lege.